

Zoltan Jan

Poročilo predsednika Slavističnega društva Slovenije na občnem zboru v Kopru 5. oktobra 2000

Ob izteku drugega mandata predsednika Slavističnega društva Slovenije, ki ga po društvenih pravilih ni mogoče podaljšati, sem dolžan poročati o svojem delu in omogočiti presojo, kako sem upravičil izkazano mi zaupanje kolegic in kolegov, ki so člani najpomembnejše strokovnega in stanovskega združenja.

Najprej bi želel povedati, da sem si ob prevzemu dolžnosti svoje delo predstavljal precej drugače, kot se je kasneje udejanjalo. Ob zavedanju, kako pomembna so pooblastila predsednika Slavističnega društva Slovenije za razvoj slovenističnih in sorodnih slavističnih strok, sem kot srednješolski učitelj slovenščine istočasno želel izboljšati tudi položaj učitelja najpomembnejšega šolskega predmeta v osnovnih in srednjih šolah. Velika večina naših članov vsak dan občuti, da se položaj slovenistov ne izboljšuje tako kot na drugih predmetnih področjih, saj nimamo pomožnih učiteljev (kemiki, biologi, fiziki ... imajo ob sebi laborante, anglistom pomagajo lektorji itd.), pri pouku komajda kdo lahko uporablja računalnike, skorajda ne razpolagamo z učili in drugimi učnimi pripomočki, zunanje preverjanje znanja postavlja pred učitelja slovenščine vedno nove zahteve, naše delo je vse bolj podcenjeno, nalagajo nam nove in nove brezplačne obveze in krčijo že pridobljene pravice, saj nam še za popravljanje nalog komajda kaj priznajo.

Že ob mojih prvih poskusih se je pokazalo, da ima naše društvo zelo šibko povezovalno moč, kar onemogoča učinkovito delovanje ne le društva, pač pa tudi uresničevanja skupnih interesov. Po nekaterih ocenah nas je samo v šolah skoraj 4000, torej toliko, da bi nas ob večji enotnosti moral upoštevati vsak minister in celo vsaka vlada, ki danes oblikuje razmere za naše poklicno delo. Ko so kljub komajda simboličnemu plačilu začeli ocenjevalce na državni maturi finančno kaznovati za vsako napako (česar seveda ne počno pri vseh sodelavcih!), sem kolegom predlagal, da z osebnimi pismi protestiramo proti takšnim poniževalnim ukrepom šolskih oblasti, kar bi lahko uporabil za uveljavljanje naših zahtev. Tedaj, kasneje pa še nekajkrat, se je odzvalo le nekaj osamljenih posameznikov (čeprav sem jim poslal naslove in vzorec vsebine), tako da se nisem mogel predstaviti kot verodostojen sogovornik šolskim oblastem in pooblaščen predlagatelj boljših rešitev.

Razmislek takšnih pojavov je pokazal, da smo slavisti neka amorfna masa ljudi sorodnih poklicev, v kateri se vsakdo ima za člana Slavističnega društva Slovenije, vendar se na to spomni le občasno, ko ga kakšna stvar osebno zanima ali prizadene. Mnogi imajo upoštevanja vredne zamisli, vendar jih obdržijo zase, če pa jih že sporočijo, se praviloma niso pripravljani izpostaviti in žrtvovati svoj čas za njihovo uresničitev.

Da bi se sploh vedelo, kdo so člani Slavističnega društva Slovenije, je bilo nujno najprej urediti *evidenco članstva*, pa tudi minimalne obveznosti in ugodnosti, ki bi vsakemu članu dale občutek pripadnosti in ga istočasno povezale z našim društvom. Ker sem bil v Novi Gorici za večino

dela skorajda sam (tedanja blagajničarka je bila zelo ekspeditivna, vendar mandata ni mogla podaljšati, ker je imela težave s študijskimi roki in naraščajem, tajnica pa je bila poklicno preveč uspešna in je zato neprestano letala po turnejah in je v nočnih urah napravila, kar je zmogla), so prve počitnice mojega mandata minile v pretipkavanju na tisoče naslovov (zaradi česar sem še kasneje zaključil doktorat). Na vse slovenske šole in na nekatere kulturne ustanove smo razposlali vabila za osebno vpisovanje/popisovanje članov Slavističnega društva Slovenije. Vključil sem tudi večino naročnikov na obe reviji, ki jih društvo izdaja, vsakega novega diplomanta pa z osebno čestitko in z vabilom, da se nam pridruži, še sedaj opozorimo na naše društvo. Učenci šole, na kateri učim, so pripravili računalniški programček, ki omogoča individualno evidentiranje (dopolnjevanje in brisanje) članov, izpisovanje naslovov, položnic, serijskih pisem in pregled vplačanih članarin. Tako je po dolgih desetletjih (in mučnem delu) nastal nov seznam članov Slavističnega društva Slovenije, ki je kar zajeten.

Danes lahko poročamo, da ima Slavistično društvo Slovenije 1879 članov, med katerimi je 95 doktorjev znanosti, 29 magistrov, devet akademikov, 44 častnih članov in en ustanovni član (*dr. Vilko Novak*). Velika večina je zaposlena na osnovnih in srednjih šolah, včlanjeni so skoraj vsi strokovni in znanstveni delavci na obeh inštitutih in obeh slovenskih univerzah, v društvo so vključeni tudi nekateri kolegi z univerz v tujini, nekaj delavcev v različnih ustanovah in podjetjih s področja kulture (Mladinska knjiga, RTV Slovenija ...), pa tudi nekaj posameznikov iz upravnih služb (Državni zbor, Carinska uprava ...), nekaj posameznikov lahko uvrstimo ved simpatizerje (nimajo najmanj višješolske diplome ene izmed slovenističnih ali sorodnih slavističnih strok). Še posebno smo veseli, da so naši člani tudi nekateri absolventi oziroma študenti, za katere se še posebej trudimo, da bi jih pritegnili k sodelovanju s Slavističnim društvom Slovenije.

Med *ugodnostmi za člane* naj omenim, da nam je uspelo zagotoviti znižano naročnino na tri strokovne revije (Jezik in slovstvo, Slavistično revijo in Slovenščino v šoli), tako da popust krije skoraj celotno članarino, če je član naročen na dve reviji. Poleg tega se občasno dogovorimo tudi z nekaterimi založbami, da ponudijo našim članom strokovne knjige po nižji ceni in pod ugodnejšimi plačilnimi pogoji. Prav tako člani prejemajo brezplačno bilten z društvenimi obvestili, obveščamo jih tudi prek spletne strani, ki bi jo bilo treba bolj skrbno vzdrževati, člani plačujejo nižje kotizacije za izpopolnjevalne seminarje, ki jih pripravlja Slavistično društvo Slovenije, izdajamo jim potrdila o dodatni vzgojno-izobraževalni dejavnosti, ki služijo za napredovanje v plačilne razrede in nazive. Gotovo bo mogoče na tem področju storiti še kaj, pridobiti še kak popust, predvsem pa doseči večjo učinkovitost pri uveljavljanju skupnih poklicnih in strokovnih interesov.

V okviru možnosti smo začeli namenjati nekoliko več pozornosti *častnim članom*, ki jim ob novem letu in visokih jubilejih osebno voščimo in podarimo Zbornik SD. Ob 65-letnici delovanja Slavističnega društva Slovenije smo dosegli, da jih je skupno z upravnim odborom sprejel predsednik RS Milan Kučan. Ob tej priložnosti smo izročili listino o razglasitvi za častne člane tistim, ki je še niso prejeli (*dr. France Novak* je vložil ogromno napora, da je sploh ugotovil, kdo pravzaprav so častni člani, skrbi pa tudi, da listine lastnoročno izpiše na ročno izdelanem papirju akademski slikar Lucijan Bratuš v kaligrafiji Stiškega rokopisa). Poleg tega

jih osebno vabimo na kongrese in občne zборе, poleg članarine pa so oproščeni kotizacije in lahko se brezplačno udeležijo katere od spremnih prireditev, žal pa ni sredstev, da bi jim povrnili nočnine in potnine. Slednji stroški, ki jih vračamo le *referentom* na kongresih in seminarjih Slavističnega društva Slovenije, namreč znašajo zadnja leta precej več kot pol milijona in jih zberemo z veliko težavo. Referentom, ki za nastop ne prejmejo nobene nagrade, moramo povrniti vsaj to, čeprav nam je uspevalo honorirati objavo v zborniku. Veseli smo, da se mnogi častni člani pogosto udeležujejo naših kongresov kot aktivni udeleženci, nekateri pa se društva spomnijo tudi s prostovoljnimi prispevki. Med slednjimi prednjači *akad. dr. Tine Logar*.

Pomembno je tudi, da smo vzpostavili sredstva, s katerimi je mogoče vplivati in spodbujati strokovne ambicije članov. Oživljene *nagrade* Slavističnega društva Slovenije so namenjene učiteljem slovenščine v osnovnih in srednjih šolah za življenjske uspehe, poleg tega pa nagradujemo tudi posebno uspešen dodiplomski in podiplomski slavistični študij na slovenskih in slovenščine na tujih univerzah. Z nagradami, ki so naslednice nekdanjih Prijatelj-Kidričevih nagrad, smo ustvarili možnost, da vsaj nekaterim najbolj uspešnim kolegom izrečemo priznanje, mentorjem pa ponudili sredstvo za dodatno motivacijo pri poglobljenem študiju. Poleg simboličnega dela (listine) zagotavljamo tudi denarni del nagrad, ki so med našim mandatom bile za življenjsko delo celo višje kot državne nagrade za področje vzgoje in izobraževanja, medtem ko naj bi bilo z drugimi mogoče kriti stroške za razmnoževanje tez.

Podoben namen ima tudi obnovljena *Slavistična knjižnica*, v kateri bodo letos izšli trije zvezki in je namenjena objavljanju znanstvenih monografij. Knjižna zbirka, ki je nastala med predsedovanjem dr. Marje Boršnik, želi omogočiti objavljanje novih znanstvenih spoznanj, ki ob razmahu podiplomskega študija nastajajo s pospešenim tempom, težko pa je najti založnika. Do sedemdesetih let smo lahko ugotavljali, da so bili vsi slavistični doktorati razen enega objavljeni, danes pa je objava prej izjema kot pravilo. Tipkopis v oddelčni knjižnici gotovo ne doseže namena dolgoletnega raziskovanja in šele objava omogoča nadaljevanje in dopolnjevanje dela na določenem področju. Slavistično društvo Slovenije je med našim mandatom zagotovilo sredstva, ki bi zadoščala za tisk dveh del, vendar nam je naknadno uspelo z založbo Rokus skleniti pogodbo o soizdajateljstvu (in sofinanciranju), tako da je na razpolago celo nekaj sredstev za avtorske honorarje. Na slovenskem slavističnem kongresu v Kopru je strokovni javnosti predstavljen prvi oziroma tretji zvezek zbirke, ki bo izšel ob slovenskem knjižnem sejmu, odkupljene pa so tudi avtorske pravice za naslednja dva zvezka. Seveda je nadaljnji obstoj zbirke odvisen od našega zanimanja in njenih knjigotrških uspehov.

Najpomembnejše možnosti za uveljavljanje poklicnih interesov s pomočjo Slavističnega društva Slovenije ostajajo neizkoriščene tudi zato, ker skoraj nobena sekcija ni zaživela, čeprav bi bilo mogoče v njihovem okviru pripraviti vrsto strokovnih srečanj, okroglih miz, učinkovitih akcij, obravnavati odprta vprašanja, oblikovati in preveriti predloge za izboljšanje pogojev dela itd. Žal marsikateri član sploh ne ve, da sekcije obstajajo, zato naj jih navedemo: *sekcija SD za lektorje*, *sekcija SD za leksiko*, *sekcija SD Slovenščina v javnosti*, *sekcija SD za ohranjanje slovenistične dediščine*, *sekcija SD za metodiko pouka slovenščine*, *gibanje znanost mladim in tekmovanje v znanju materinščine za Cankarjevo priznanje*. Pravzaprav delujeta le dve sekciji.

V okviru gibanja znanost mladim, vodi ga *dr. Tomaž Sajovic*, se vsako leto pojavljajo tudi raziskovalni projekti z našega področja, o katerih pa člani premalo vedo.

Bistveno večji obseg ima *tekmovanje za Cankarjevo priznanje*, ki ga vodi *prof. Vlado Pirc* in je dobilo razsežnosti, ki so primerljive z državno maturo, le da ga mi zmoremo brez enega samega poklicno zaposlenega človeka, na kar sem vedno ponosen. Vsako leto se tekmovanja na dveh ravneh in štirih stopnjah udeležuje okrog 9000 učencev in dijakov, s katerimi individualno dela okrog 800 mentorjev. V tekmovanje na stotine kolegic in kolegov vloga ogromno ur prostovoljnega dela, ki si ga je komajda mogoče predstavljati. Zanimarimo ogromno organizacijsko in mentorsko delo: če bi priznali samo po 10 minut za popraviljanje vsakega pisnega izdelka in bi uro honorirali po najskromnejši tarifi, bi samo za to potrebovali okrog pet milijonov tolarjev. Kljub prostovoljnemu delu in zavzetosti članov nalogi Slavistično društvo ne bi bilo kos, če ne bi dobršnega dela opravili svetovalci za slovenski jezik pri Zavodu RS za šolstvo, ki zalaga tudi vsakoletni zbornik o tekmovanju (ureja ga *prof. Vlada Eržen*) in ki vsako leto izide takoj po zaključku tekmovanja. V letošnjem zborniku je *prof. Vlado Pirc* objavil temeljit članek o razvoju tekmovanja, ki ga je predstavil tudi na mednarodnem simpoziju o maternih jezikih. Vsako leto na Vrhniki pripravljamo tudi srečanje in izmenjavo izkušenj med mentorji tekmovalcev, za najboljše med najboljšimi tekmovalci pa Zavod RS za šolstvo organizira skrbno izoblikovano dvodnevno strokovno popotovanje, s katerim so vedno vsi več kot zadovoljni. Žal je odmevnost tekmovanja skromnejša v srednjih šolah, čeprav smo uvedli tudi novo drugo stopnjo, v katero se vključujejo učenci poklicnih šol, ki doslej skorajda niso imeli možnosti, da bi se uveljavili ob dijakih zahtevnejših usmeritev. Poleg tega smo uredili, da imajo mentorji možnost svoj prispevek ovrednotiti v okviru napredovanja v plačilne razrede in nazive (kot mentorji državnih zmagovalcev, kot udeleženci izpopolnjevanja in kot organizatorji državnega oziroma medšolskega tekmovanja, nekateri pa svoje mentorstvo vključujejo tudi v obšolske dejavnosti ali izbirne vsebine). Seveda pa tudi na tem področju ostajajo odprte še številne možnosti: lahko bi se povezali z organizatorji podobnih prireditev v tujini, tekmovanje bi lahko bilo poligon za preizkušanje novih didaktičnih prijemov itd.

Ob tem ne smemo ostati nekritični tudi do neizkoriščenih možnosti in skromnega delovanja nekaterih *pokrajinskih društev*, ki bi prav tako lahko prispevala k uresničevanju interesov posameznih skupin. Žal marsikje ostaja predsednik osamljen, v najboljšem primeru pridobi za sodelovanje nekaj posameznih kolegov in komajda uspe izpeljati tekmovanje za Cankarjevo priznanje in zaključno slovesnost. Morda mu uspe pripraviti še kako slabo obiskano predavanje, marsikje pa ne obstajajo niti evidence članstva, ne pobira se članarina itd. In vendar imamo na našem področju vrsto nalog, ki jih ni mogoče uresničiti v velikih skupinah (razgovori o strokovnih novostih, o učbenikih, izmenjava metodičnih izkušenj in didaktičnih pripomočkov, druženje s kolegi, srečanja z ustvarjalci, ogled kulturnih znamenitosti, analize gledališki predstav ...). Ob organizaciji vsakoletnih kongresov, ko je treba v organizacijski odbor zbrati za dober razred sodelavcev, skušamo tudi konsolidirati in poživiti krajevno društvo, ki je gostitelj.

Z velikimi napori smo uspeli nekoliko izboljšati že ustaljene oblike strokovnega izpopolnjevanja in *izmenjave novih strokovno-znanstvenih spoznanj*. Poleg tradicionalnega

slovenskega slavističnega kongresa oziroma nekdanjih zborovanj smo uvedli nov *seminar za mentorje tekmovanja za Cankarjevo priznanje*, medtem ko so poskusi, da bi vpeljali še druge seminarje, imeli premajhen odziv med članstvom, predvsem pa nismo uspeli pridobiti nikogar, ki bi jih pripravil in izvedel.

Kongres oziroma zborovanje ima žal še vedno marsikatero potezo partizanskih mitingov, vendar smo vpeljali nekoliko več reda pri prijavljanju, oblikovanju in izvedbi programa, ki pa je navadno bistveno preobsežen in udeležba preveč množična (vsako leto se nas zbere več kot tristo udeležencev in okrog petdeset predavateljev), kar onemogoča sodobnejše oblike dela in nas vodi v časovno stisko, to pa povzroči marsikateri spodrsrljaj. Nekako se je ustalila organizacijska shema, ki ob plenarni obravnavi določene teme vključuje še najmanj dve okrogli mizi o aktualni problematiki ter predstavitev novih strokovnih in znanstvenih del z našega področja, ki jih pripravijo avtorji in ne kritiki, kar je posebnost, ki jo je uvedel *dr. France Novak*. Tretji dan je namenjen poučnim popotovanjem, ki jih skrbno pripravijo gostitelji in so praviloma prava doživetja. Dogajanje poteka vzporedno in ga dopolnjuje spremni program, ki ga s požrtvovalnim prostovoljnim delom z veliko zavzetostjo pripravijo gostitelji domačega pokrajinskega društva. Med našim mandatom nam je vedno uspelo vnaprej pripraviti dokaj popolno gradivo in povzetke, referate pa objaviti v zborniku, ki ga ob pomoči *dr. Petra Weiss*a ureja predsednik društva. Letos je izšel deseti v vrsti, ki jo je zasnovala med svojim mandatom *dr. Martina Orožen*, dogradil pa *dr. France Novak*. Menimo, da smo ustvarili razmere, da je sodelovanje na kongresu zanimivo tudi za aktivne udeležence, saj ga mirno lahko uvrstijo v kategorijo "objavljena predavanja", dodatna kategorizacija objave pa je odvisna od njihovega vloženega dela. Dosegli smo, da slovenski slavistični kongres redno sofinancirata Ministrstvo RS za znanost in tehnologijo ter Ministrstvo RS za šolstvo in šport, čeprav sredstva ne zadoščajo niti za tisk zbornika. Žal pa je kongres še vedno uvrščen med strokovne in ne med znanstvene sestanke.

Obe ustaljeni obliki strokovnega izpolnjevanja, kongres in dve izvedbi seminarja za mentorje Cankarjevega priznanja, sta vključeni v *katalog stalnega strokovnega izpopolnjevanja*, tako da sta primerno ovrednoteni v postopkih napredovanja v plačilne razrede in nazive ter zato dodatno zanimivi tudi za učitelje na osnovnih in srednjih šolah, ki se jih sicer ne bi mogli udeleževati. S tem bi raziskovalci izgubili možnost, da svoja spoznanja lahko predstavijo in uveljavijo v praksi, sami pa slišijo, kaj je pereče zunaj njihovih kabinetov.

Povezovanje znanstvenoraziskovalnega dela s prakso je ena najpomembnejših razsežnosti delovanja Slavističnega društva Slovenije, ki daje našim strokam prednosti, ki nam jih na drugih področjih marsikdo zavida, ne glede na to, da je danes marsikje vse bolj opazno zapiranje v sinje veličine, kamor ne sega vsakdanji hrup pritlehne množice. Sicer pa se še spominjamo polemik o razkoraku med visokim Olimpom in brezimno rajo, zato jih ne kaže ponavljati, čeprav so še danes aktualne.

Ena temeljnih dejavnosti Slavističnega društva Slovenije je tudi *skrb za objavljanje strokovnih in znanstvenih publikacij*. V določenih obdobjih je bilo naše društvo poleg SAZU-ja edino, ki je redno izdajalo strokovne publikacije z našega področja. Danes so se možnosti razširile, še

vedno pa je Slavistično društvo Slovenije lastnik in izdajatelj obeh najpomembnejših slavističnih revij. Poleg tega vsako leto izdajamo ali soizdajamo še dva zbornika, letos pa bo ponovno oživila tudi Slavistična knjižnica, ki bo prinašala znanstvene monografije. S tem je Slavistično društvo Slovenije ustvarilo pomembne možnosti za objavljanje strokovnih in znanstvenih dosežkov. Vse te publikacije imajo razmeroma veliko odmevnost v *domači* in *tuji* strokovni javnosti ter izhajajo v razmeroma visokih nakladah, čeprav niso takšne, kakršne bi lahko bile. Spomniti moram, da ob prevzemu mandata *Slavistična revija* dlje kot leto ni izšla, vendar nam je uspelo brez travm oblikovati novo uredništvo, ki je sedaj skorajda že nadomestilo zaostanek. Revija (= pregled časa) odraža današnje razmere v naših strokah. Izstopa značilnost, da v zadnjem času prevladujejo jezikoslovni prispevki, medtem ko so literarne vede vse bolj v ozadju. Morda je novo uredništvo, ki ga ob glavni urednici za jezikoslovje, *dr. Adi Vidovič Muha*, in glavnem uredniku za literarne vede, *dr. Aleksandru Skazi*, vodi odgovorni urednik, *dr. Tomo Korošec*, nekoliko manj prizadevno pri pridobivanju novih naročnikov in finančnih sredstev, kar velja tudi za drugo revijo, za *Jezik in slovstvo*. Tudi tu so med našim mandatom nastajali zapleti, ki so zahtevali nekaj ostrejših pogovorov, vendar je iz priloženega poročila glavnega in odgovornega urednika, *dr. Tomaža Sajovica*, mogoče sklepati, da je kriza končana, čeprav se spreminja vsebinski koncept revije, kot sem pokazal v svojem prispevku o današnji slavistični periodiki, ki je izšel v tej reviji.

Med našim mandatom je nastal tudi informativni bilten *Kronika Slavističnega društva Slovenije*. Vsi člani ga prejemajo brezplačno in prinaša sprotne obvestila in novice, ki jih popestrimo s kakšnim spodrseljajem in kakim bolj ali manj duhovitim utrinkom, da se izognemo golemu naštevanju dejstev. Večina se ob dovtipih nasmehne, manj strpni, ki ne prenesejo šale na svoj račun, zmorejo le bolj kisel obraz, nihče pa ni bil preveč zamerljiv in vsakemu smo dali možnost, da dodatno osvetli opisano, pa čeprav le na omejenem prostoru, ki ga ima list na razpolago. Kronika ima poleg tiskane tudi elektronsko obliko, vendar je zadnjega pol leta edini pisec nekoliko opešal pri ažuriranju teh obvestil. S pomočjo *dr. Mirana Hladnika* list z elektronsko pošto prejema tudi okrog 150 "slovlitjanov", Kronika pa ponatisne njihova razpravljanja. Po štirih letih in dvaindvajsetih številkah se je Kronika med člani priljubila in gotovo bi jo pogrešali, čeprav kljub častnim izjemam bolj malo sodelujejo pri obveščanju predsednika in pisca tega lističa, ki letno obsega precej nad sto strani drobnega tiska v formatu A4. Vsekakor so trenutno obvestila tega lističa najbolj brana slavistična literatura.

Ob teh temeljnih delovnih področjih Slavističnega društva Slovenije življenje nanese še množico *vsakdanjih opravil*. O najpomembnejših sproti obveščamo članstvo v Kroniki, čeprav tudi tam zmanjkuje prostora za vsako podrobnost. Letno je treba brez računov in serijskih obvestil napisati nekaj sto dopisov, zbrati kilograme papirjev, da se prijavimo na javne razpise, skrbeti za organizacijo računovodstva, streči zdaj temu ali onemu državnemu uradniku, ki si delovni čas v redni službi zapolnjuje z izmišljanjem novih in novih zahtev. Med temi prozaičnimi opravili, ki smo jih zmogli s pomočjo tajnice *Jane Zemljarič Miklavčič*, je treba omeniti, da se je zaključil postopek registracije društva v skladu z novim zakonom o društvih, ki ga je začel prejšnji predsednik, dr. France Novak. Zdaj naša tajnica ureja zapleten postopek pridobivanja statusa društva, ki deluje v javnem interesu. Na volitvah v Državni svet RS 1997 smo uspeli ohraniti mesto predstavnika interesov vzgoje in izobraževanja, na katero je bil

izvoljen predsednik društva, ki v celotnem parlamentarnem sistemu edini predstavlja interese tega področja ter tako vpliva na zakonodajne postopke in dokončno obliko zakonov, ki krojijo naše življenje. Naši člani delujejo tudi v nekaterih strokovnih telesih, med katerimi je še posebno pomembna skupina za prenovo pouka slovenskega jezika, ki jo vodi *dr. Matjaž Kmecl*, žal pa po dolgem času nimamo predstavnika v strokovnem svetu za splošno izobraževanje, pa tudi v številnih drugih pomembnih organih na področju šolstva, kulture in znanosti, čeprav na številnih mestih delujejo tudi naši člani, a ne kot predstavniki društva. Prav s tega stališča je precej oslabil družbeni ugled Slavističnega društva Slovenije, vendar ne le našega, pač pa vseh podobnih društev, s katerimi smo vendarle obnovili ali na novo vzpostavili sodelovanje.

Finančni položaj Slavističnega društva Slovenije obravnava poročilo blagajničarke *Leonore Grah Nardoni*. Sam naj omenim le, da je bilo to področje povsem neurejeno, tako da se ni vedelo, kateremu uporabniku so sredstva namenjena, društvena dejavnost povsem brez sredstev, tako da niti za papir in znamke nismo imeli, finančna inšpekcija pa je opozarjala na prekrške, za katere so zagrožene visoke kazni. Sedanji dokaj ugoden finančni položaj je bilo mogoče doseči le zato, ker je velika večina dela opravljenega prostovoljno in brezplačno. Med najpomembnejšimi viri je poleg članarine, ki se večinoma vrača članom, če izrabljajo društvene ugodnosti, in skromnih dotacij najpomembnejši vir kotizacija, ki nobenega udeleženca nič ne stane, ker jo plačujejo ustanove, v katerih so zaposleni. Kljub temu da so naše kotizacije med najnižjimi, je s temi sredstvi mogoče poravnati vsaj najnujnejše storitve zunanjih sodelavcev, ki pač ne delajo brezplačno kot mi. Ob večji doslednosti pa bi bilo mogoče ustvariti tolikšne prihodke, da bi lahko dajali moč za drugačno spodbujanje razvoja naših strok in uveljavljanja skupnih interesov.

Glede članarine, ki smo jo spet začeli dosledno pobirati, je potrebno opozorilo, da se načelno poravna prek pokrajinskih društev, ki zadržijo polovico zneska, vendar morajo podatke in zasebne naslove posredovati izvršilnemu odboru Slavističnega društva Slovenije. Tiste, ki članarine ne poravnajo do konca maja, članarino terja izvršilni odbor, ki kolege z neporavnano obveznostjo črta iz članstva. Letna članarina znaša 3000 SIT ali približno toliko, kot plača malo večja družina *vsak mesec* za mrzlo vodo, in torej ni pretirana, predsednik pa lahko oprostí plačila članarine tistega, ki se znajde v težkem položaju in na to opozori. K že povedanemu in nešteto krat pojasnjenemu ter zapisanemu je treba dodati, da smo jo začeli dosledno terjati zaradi vrste razlogov, med katerimi je najpomembnejša domneva, da bo tisti, ki poravna ta simbolični znesek, hotel za to tudi kaj imeti in bo tako spodbudil delo društva na pokrajinski in državni ravni. Seveda si je odveč delati iluzije, da se denar plodi sam po sebi in da bo vsakdo prejel več, kot bo plačal. Vseeno smo poskrbeli, da se ta prispevek skoraj v celoti povrne tistemu, ki mu ni vseeno, kakšna je njegova poklicna rast. Treba pa je tudi poudariti, da društvo ne more biti učinkovito, če je le peščica članov pripravljena kaj žrtvovati in kaj storiti tudi v prostem času. Za večje društvene ugodnosti in za učinkovitejše uresničevanje skupnih interesov se bo moralo aktivno vključiti bistveno več članov, kot se jih vključuje zdaj. Šele potem, a ne čez noč, bomo imeli tako društvo, kakršno si vsi želimo.

Spoštovane članice in člani Slavističnega društva Slovenije, kot vidimo, je v dveh mandatih treba postoriti marsikaj, kaka stvar pa kljub vsem prizadevanjem ostane nedokončana, se sfiži

ali ni napravljena tako, kot je bila zamišljena. Kljub temu upam, da sem izpolnil večino vaših pričakovanj in zaupanih mi nalog. Povsem iskreno pa naj povem, da sem dolžnosti predsednika opravljal z veseljem in velikim zadovoljstvom. Številnim kolegom se ni zdelo škoda časa za prijazno besedo, mnogi so mi radi pomagali, srečal sem številne ustvarjalne kolege, ki jih prej nisem osebno poznal, z nekaterimi so se spletla trdna znanstva, skorajda prijateljstva v najglobljem pomenu besede. Pri izpolnjevanju nobenega javnega pooblastila – in teh se je nabralo kar nekaj – me niso tolikokrat pohvalili, moja prizadevanja so le redkokdaj imela tako široko podporo in še nikoli se nisem tako malokrat skregal, čeprav povsem idilično naše delovanje tudi ni bilo. Me je pa obogatilo. Tako se ta moja življenjska izkušnja izteka v spoznanju, da smo v Slavističnem društvu Slovenije zbrani strpni, prijazni in istočasno zagnani ljudje, ki bomo lahko nadgradili zastavljeno delo in ga obogatili z novimi razsežnostmi. Vsem, ki ste mi pomagali na poti k tej izkušnji, se iskreno zahvaljujem, novoizvoljenemu vodstvu pa želim kar največ uspehov in mnogo svežih zamisli.